

došlo 28/6 2018

JID: PCR26ETRfo35580

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu
Služby kriminální policie a vyšetřování
Policejní prezidium ČR
Kounicova 24, 611 32 Brno

Č. j. UDV-586-30/TČ-2017-260013

Brno 27.06.2018

Počet stran: 4

USNESENÍ

Podle ustanovení § 159a odst. 1 trestního řádu **o d k l á d á m**

věc vystěhování Miloslava Hutky, nar. 08.10.1912 (zemřel 21.02.1986), ke kterému došlo dne 22.12.1952 z místa jeho trvalého pobytu a sídla podniku firmy Hutka na ul. Pavelčákova čp. 441, Olomouc a společně s ním byla vystěhována jeho manželka Hildegarda Hutková, nar. 08.06.1917 (zemřela 21.12.2007), dcera Miloslava Opletalová (roz. Hutková), nar. 06.09.1938, syn Lubomír Hutka, nar. 28.06.1941 (zemřel 03.08.2002) a syn Jaroslav Hutka, nar. 21.04.1947 do obce Bouzov čp. 84, a to na základě rozhodnutí tehdejšího Ministerstva vnitřního obchodu ze dne 7.10.1949 (pod č.j.12733/432/6) o znárodnění zestátněním dle ustanovení § 8 zákona č. 118/48 Sb. celé nemovitosti na adrese ul. Pavelčákova čp. 441, Olomouc,

neboť ve věci nejde o podezření z trestného činu a není na místě věc vyřídit jinak.

O d ů v o d n ě n í

Policejní orgán Policie ČR Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu služby kriminální policie a vyšetřování zahájil dne 13.11.2017 úkony trestního řízení na základě získaného poznatku od Jaroslava Hutky, nar. 21.04.1947 týkající se vystěhování jeho rodiny z rodinného domu na ul. Pavelčákova čp. 441 v Olomouci, ke kterému mělo dojít dne 22.12.1952. Ve věci bylo provedeno rozsáhlé a intenzivní šetření, které spočívalo zejména v ustanovení a podání vysvětlení osob dle § 158 odst. 6 trestního řádu a ve shromáždění a vyhodnocení všech dochovaných archivních materiálů.

Oznamovatel Jaroslav Hutka, nar. 21.04.1947 vypověděl, že jejich rodina byla dne 22.12.1952 vystěhována z jejich domu na ul. Pavelčákova čp. 441, Olomouc do obce Bouzov. V Olomouci vedle náměstí vlastnili městský dům se zadním traktem. V přední části domu měl otec obchod s nábytkem a v zadní části bydleli. Dům měl sociální zařízení, ústřední topení, kuchyň, byl postaven do patra a měl sklep. Dále vypověděl, že si vzpomíná, jak před jejich dům dne 22.12.1952 přijelo vojenské nákladní vozidlo s vojáky. Vojáků bylo přibližně sedm. Vojáci jim pomohli naložit jejich věci (nábytek, pár osobních věcí atd.) na nákladní automobil a odvezli je do obce Bouzov, což bylo přibližně 50 km od jejich bydliště, na místní policejní stanici. Zde jim uvolnili jednu místnost s malou kuchyňkou. Podmínky k bydlení zde byly velmi těžké. Vše bylo zničené, vlhké a v zimním období byt nešel vytopit. Vystěhován byl jeho otec Miloslav Hutka (zemřel), matka Hildegarda Hutková (zemřela), sestra Miloslava Hutková, současně bytem Olomouc, bratr Lubomír Hutka (zemřel) a on. Na skutečnost, jak dlouho dopředu o vystěhování věděli, si již nevzpomíná. Domnívá se, že důvodem jejich vystěhování byla skutečnost, že jeho otec byl kapitalista a tehdy byla tendence vystěhovat všechny kapitalisty na venkov. V době jejich vystěhování mu bylo pět roků. Na Bouzově bydleli dva roky. Potom se nastěhovali k babičce Boženě Hutkové (zemřela) a k dědečkovi

Cypriánu Hutkovi (zemřel) do jejich menšího domku, který stál na periférii Olomouce, ul. Josefa Myšáka č. 14, Olomouc. Po roce 1989 jim byl dům vrácen v restituci a za zadní trakt, který byl zbourán, dostali finanční odškodnění. Dále uvedl, že vystěhováním vznikla celé jejich rodině velká újma. Otec musel dojíždět do Olomouce do práce a mohl dále pracovat jen v dělnických oborech. Matka mohla vykonávat pouze podružné práce. Přišli o svůj dům, kde žili, pracovali a který milovali. Psychicky tuto skutečnost velmi těžce nesli. Žádné archivní dokumenty k věci nevlastní a nezná žádná jména osob, které zapříčinily jejich vystěhování.

Miloslava Opletalová (roz. Hutková), nar. 06.09.1938 vypověděla, že jejich dům na ul. Pavelčákova čp. 441 v Olomouci si její rodiče koupili v roce 1937. V prvním patře domu měli velký třípokojevý byt. V přízemí domu otec Miloslav Hutka měl prodejnu s nábytkem. Dne 22.12.1952 byla jejich rodina z domu vystěhována. Tehdy jí bylo 14 let. Uvedla, že tohoto dne, někdy dopoledne, přijel před jejich dům vojenský nákladní automobil, na který si mohli naložit své věci. Vystěhování byli přítomni vojáci v uniformách, kteří jim pomáhali nakládat nábytek. Dále vypověděla, že její maminka několik dní před jejich vystěhování byla velmi smutná a plakala. Obdržela nějaké rozhodnutí o jejich vystěhování a snažila se jejich vystěhování zabránit. To se jí však nepodařilo. Byli vystěhováni do obce Bouzov čp. 84. Zde byly podmínky k bydlení nesrovnatelně horší. Měli zde pouze kuchyň a jeden pokoj. Ve spíži jim běhaly myši a suchý záchod byl na chodbě. Zde bydleli dva roky. Potom se nastěhovali k babičce Boženě Hutkové (zemřela) a dědečkovi Cyprianu Hutkovi (zemřel), kteří bydleli v Olomouci. Vystěhován byl její otec Miloslav Hutka, matka Hildegarda Hutková, bratr Lubomír Hutka, bratr Jaroslav Hutka a ona. Je přesvědčena, že důvodem jejich vystěhování byla skutečnost, že její otec byl soukromý podnikatel a budoval svůj podnik s nábytkem. Dále uvedla, že vystěhování všichni velmi těžce nesli, bylo to pro ně velmi kruté. V přiděleném bytě v obci Bouzov zažili velkou bídu. Velmi těžce to nesla její maminka, často plakala, bylo to pro ni, ale i pro celou jejich rodinu velké trauma. Její otec přišel o své podnikání. Nejdříve pracoval ještě nějakou krátkou dobu v nábytku jako kvalitář, potom byl natěračem a později se zaučil jako soustružník. Život jejich rodičů byl vystěhováním velmi poznamenán, prakticky zničen. Nezná žádná jména osob, které zapříčinily jejich vystěhování a rovněž nevlastní žádný archivní materiál týkající se jejich vystěhování v roce 1952.

V Archivu bezpečnostních složek byla provedena lustrace Miloslava Hutky, nar. 08.10.1912 a Hildegardy Hutkové, nar. 08.06.1917. Lustrací bylo zjištěno, že archivní materiály k osobě Miloslava Hutky byly skartovány. Byly dohledány pouze záznamy o nedochované archiválii: svazek archivní číslo 3212 OV (archivní číslo 672 OL, registrační číslo 1724 OL) byl dne 29.3.1963 převeden do evidence tzv. BL 1/26 (nedochoval se). Jednalo se o evidenci tzv. "bývalých lidí" (BL). Evidence "bývalých lidí" byla prováděna na základě rozkazu ministra vnitra číslo 1/1959 (ze dne 3. ledna. 1959) - rozpracování, pozorování a evidování "bývalých lidí". Dle článku 2) tohoto rozkazu bylo nutné "bývalé lidi" a jiné osoby "nebezpečné lidově demokratickému řízení" evidovat (bylo celkem 16 kategorií osob). První číslo je číslo příslušné kategorie, číslo za lomítkem je pořadové číslo jmenného rejstříku. V kategorii číslo 1 (kam patřila i rodina Miloslava Hutky) byli zařazeni představitelé velkoburžoazie, jako továrníci, majitelé domů, majitelé velkého počtu akcií, členové a vedoucí činitelé správních rad, koncernů monopolů, syndikátů a bank, velkoobchodníci, velkostatkáři apod. a rovněž jejich rodinní příslušníci, mají-li nepřátelský poměr k lidově demokratickému zřízení.

Dále byl dohledán záznam o skartování svazku registrační číslo 4837 OL, kategorie PZ - pozorovací, který byl dne 14.2.1963 převeden do tzv. BL 1/26 viz výše. K osobě Hildegardy Hutkové nebyl dohledán žádný archivní materiál. Není uvedena v dochovaných evidencích Státní bezpečnosti ani ve zpracovaných evidencích k archivním fondům Archivu bezpečnostních složek.

Na Ministerstvu vnitra ČR, odboru správních činností, oddělení evidence obyvatel bylo zjištěno, že Cyprián Hutka, nar. 15.10.1879 (zemřel 16.4.1956), Božena Hutková (roz. Šnajdrová), nar. 23.9.1882 (zemřela 25.3.1968), Miloslav Hutka, nar. 08.10.1912 (zemřel 21.02.1986), Hildegarda

Hutková, nar. 08.06.1917 (zemřela 21.12.2007) a Lubomír Hutka, nar. 28.06.1941 (zemřel 03.08.2002).

Ve věci byla podána žádost na Katastrální úřad Olomouc o sdělení na základě jakého rozhodnutí a kterého orgánu byla rodina Jaroslava Hutky v roce 1952 vystěhována. Byl zde dohledán klíčový dokument Ministerstva vnitřního obchodu (č.j. 12733/432/6) ze dne 07.10.1949, ve kterém je mimo jiné uvedeno, že podnik firmy Hutka, se sídlem na ul. Pavelčákova čp. 441, Olomouc byl ke dni 1.1.1948 znárodněn zestátněním, protože šlo o obchod provozující velkoobchodní činnost. Znárodněním nabyl československý stát vlastnictví znárodněného podniku v rozsahu plynoucím z ustanovení § 8 zákona 118/48 Sb. Dále je v odůvodnění tohoto dokumentu uvedeno, že šetřením bylo prokázáno, že uvedená budova tvoří uzavřený hospodářský celek se znárodněným podnikem a sloužila větším dílem k provozu znárodněného podniku. Protože podle ustanovení § 8, odst. 2, odst. 3 zákona č. 118/48 Sb., se znárodnění týká všech nemovitostí, budov a zařízení sloužících k provozu znárodněného podniku, podléhá předmětná budova znárodnění ze zákona.

Dále byla na Katastrálním úřadě v Olomouci dohledána Smlouva o vydání nemovitostí ze dne 7.5.1991 (č.j. 90 289), dle které ve smyslu ust. § 5 odst. 3 zák. č. 87/1991 Sb. o mimosoudních rehabilitacích byly předmětné nemovitosti na základě uzavřené dohody zpět navraceny rodině Miloslava Hutky.

Bývalé Československo bylo zemí, v níž se vládnoucí komunistické straně podařilo zlikvidovat veškeré soukromé podnikání. Zatímco v některých státech bývalého východního bloku - Polsku či Maďarsku - existovali alespoň drobní podnikatelé, v Československu bylo vše v rukou státu. Rozsáhlé znárodnění bylo v Československu provedeno na základě dekretů prezidenta republiky v roce 1945. Po roce 1948 pokračoval proces znárodnění v Československu jako proces přechodu majetku soukromého do společenského vlastnictví totalitního státu.

Dům Miloslava Hutky na ul. Pavelčákova čp. 441, Olomouc, který byl současně sídlem podniku firmy Hutka, byl znárodněn zestátněním na základě tehdejšího platného zákona (dle § 8 odst. 2, odst. 3 zákona č. 118/48 Sb.). Je nutné však konstatovat, že celá rodina Miloslava Hutky se znárodněním nemovitosti a následným nuceným vystěhováním dostala do velmi nepříznivých a složitých životních podmínek. Rodina byla přestěhována do neznámého, nesrovnatelně horšího prostředí bez možnosti pokračovat ve svém zaměstnání (podnikání). Dále zcela evidentně v tomto případě nešlo jen o vystěhování rodiny podnikatele Miloslava Hutky, ale prakticky i o její likvidaci. Z tohoto důvodu byla rodina vysídlena až do 50 km vzdálené obce Bouzov do jedné malé místnosti, která byla navíc součástí místní policejní stanice. Tehdejší komunistický režim jim jednoznačně nezajistil přiměřené podmínky pro bydlení ani práci a dal této rodině jasně a tvrdě najevo, kdo v této republice vládne. Situaci v dnešní době komplikuje absence dokumentů, dle kterých by se dala věc ještě blížeji posoudit.

Jako alespoň částečnou satisfakci po změně režimu v roce 1989 lze považovat zákon číslo 87/1991 Sb. o mimosoudních rehabilitacích, dle kterého byl rodině Miloslava Hutky v roce 1991 majetek zpět navrácen (v tomto konkrétním případě došlo i k finančnímu dorovnání za část zbourané budovy).

Vzhledem ke skutečnosti, že znárodnění domu Miloslava Hutky na ul. Pavelčákova čp. 441, Olomouc bylo provedeno na základě tehdy platného zákona, nedošlo k naplnění skutkové podstaty trestného činu. Z tohoto důvodu nezbyvá než věc odložit než dle § 159 odst. 1 trestního řádu, tak jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, kterou je poškozený oprávněn podat do tří dnů od doručení u policejního orgánu, který usnesení vydal. Stížnost má odkladný účinek.

kpt. Mgr. Michal Hajda
vrchní komisař
tel.: 974 620 313
+420 608 710 751

